

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 192 (XXXVI) — Nr. 1329

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Mărti, 31 decembrie 2024

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
760. — Ordin al președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Minier, Petrolier și al Stocării Geologice a Dioxidului de Carbon privind aprobarea unor licențe de concesiune pentru exploatare și a unor licențe de dare în administrare pentru exploatare	2
6.120. — Ordin al ministrului sănătății pentru aprobarea Normelor metodologice de elaborare a Listei medicamentelor critice a României	3–5
ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE	
Decizia nr. 83 din 18 noiembrie 2024 (Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept)	6–16

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE REGLEMENTARE ÎN DOMENIUL MINIER, PETROLIER
ȘI AL STOCĂRII GEOLOGICE A DIOXIDULUI DE CARBON

ORDIN

privind aprobarea unor licențe de concesiune pentru exploatare și a unor licențe de dare în administrare pentru exploatare

Având în vedere:

- art. 13 și art. 21 alin. (12) lit. a) din Legea minelor nr. 85/2003, cu modificările și completările ulterioare;
- Hotărârea Comitetului de reglementare nr. 9 din 16.12.2024;
- Hotărârea Comitetului de reglementare nr. 10 din 20.12.2024,

în temeiul art. 2 alin. (5) lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 81/2024 pentru înființarea Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Minier, Petrolier și al Stocării Geologice a Dioxidului de Carbon, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul resurselor minerale, petrolului și stocării geologice a dioxidului de carbon, cu completările ulterioare,

președintele Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Minier, Petrolier și al Stocării Geologice a Dioxidului de Carbon emite următorul ordin:

Art. 1. — Se aprobă Licența de concesiune pentru exploatare nr. 1.404/2000 privind exploatarea resurselor de cuarțit din perimetrul Cerna, județul Tulcea, încheiată între Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Minier, Petrolier și al Stocării Geologice a Dioxidului de Carbon, în calitate de concedent, și Societatea DOBROMIN — S.A., identificată prin cod unic de înregistrare 2408236, în calitate de concesionar.

Art. 2. — Se aprobă Licența de concesiune pentru exploatare nr. 2.139/2000 privind exploatarea resurselor de nisip și pietriș din perimetrul Pusta Lată, județul Arad, încheiată între Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Minier, Petrolier și al Stocării Geologice a Dioxidului de Carbon, în calitate de concedent, și Societatea FORAJ SONDE — S.A., identificată prin cod unic de înregistrare 3730778, în calitate de concesionar.

Art. 3. — Se aprobă Licența de concesiune pentru exploatare nr. 11.567/2008 privind exploatarea resurselor de apă geotermală din perimetrul Dorobanți, județul Arad, încheiată între Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Minier, Petrolier și al Stocării Geologice a Dioxidului de Carbon, în calitate de concedent, și Societatea FORADDEX VEST — S.A., identificată prin cod unic de înregistrare 29948491, în calitate de concesionar.

Art. 4. — Se aprobă Licența de concesiune pentru exploatare nr. 11.569/2008 privind exploatarea resurselor de apă geotermală din perimetrul Curtici—Macea, județul Arad, încheiată între Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Minier, Petrolier și al Stocării Geologice a Dioxidului de Carbon, în calitate de concedent, și Societatea FORADDEX VEST — S.A., identificată prin cod unic de înregistrare 29948491, în calitate de concesionar.

Art. 5. — Se aprobă Licența de concesiune pentru exploatare nr. 12.248/2009 privind exploatarea resurselor de sare gemă din perimetrul Valea Florilor, județul Cluj, încheiată între Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Minier, Petrolier și al Stocării Geologice a Dioxidului de Carbon, în calitate de concedent, și Societatea DIANA EXPLOATĂRI MINIERE — S.R.L., identificată prin cod unic de înregistrare 18953891, în calitate de concesionar.

Art. 6. — Se aprobă Licența de dare în administrare pentru exploatare nr. 16.889/2013 privind exploatarea resurselor de

apă minerală terapeutică din perimetrul Praid—Foraj Hidro, județul Harghita, încheiată între Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Minier, Petrolier și al Stocării Geologice a Dioxidului de Carbon, în calitate de concedent, și Comuna Praid, identificată prin cod unic de înregistrare 4368103, în calitate de administrator.

Art. 7. — Se aprobă Licența de dare în administrare pentru exploatare nr. 17.007/2014 privind exploatarea resurselor de apă geotermală din perimetrul Tușnad Băi—Primărie, județul Harghita, încheiată între Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Minier, Petrolier și al Stocării Geologice a Dioxidului de Carbon, în calitate de concedent, și Orașul Băile Tușnad, identificat prin cod unic de înregistrare 4245348, în calitate de administrator.

Art. 8. — Se aprobă Licența de dare în administrare pentru exploatare nr. 19.810/2017 privind exploatarea resurselor de andezit industrial și de construcție din perimetrul Andezit—Remetea, județul Harghita, încheiată între Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Minier, Petrolier și al Stocării Geologice a Dioxidului de Carbon, în calitate de concedent, și Comuna Remetea, identificată prin cod de înregistrare fiscală 4367655, în calitate de administrator.

Art. 9. — Se aprobă Licența de dare în administrare pentru exploatare nr. 19.813/2017 privind exploatarea resurselor de apă minerală terapeutică din perimetrul Hidro—Remetea, județul Harghita, încheiată între Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Minier, Petrolier și al Stocării Geologice a Dioxidului de Carbon, în calitate de concedent, și Comuna Remetea, identificată prin cod de înregistrare fiscală 4367655, în calitate de administrator.

Art. 10. — Se aprobă Licența de dare în administrare pentru exploatare nr. 20.010/2017 privind exploatarea resurselor de apă geotermală din perimetrul Balotești Nord, județul Ilfov, încheiată între Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Minier, Petrolier și al Stocării Geologice a Dioxidului de Carbon, în calitate de concedent, și Unitatea Administrativ-Teritorială Județul Ilfov, identificată prin cod de înregistrare fiscală 4192545, în calitate de administrator.

Art. 11. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

p. Președintele Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Minier, Petrolier
și al Stocării Geologice a Dioxidului de Carbon,

Ionuț Sorin Banciu

București, 23 decembrie 2024.
Nr. 760.

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII

ORDIN**pentru aprobarea Normelor metodologice de elaborare
a Listei medicamentelor critice a României**

Văzând Referatul de aprobare nr. 6.120R din 19.12.2024 al Direcției farmaceutice și dispozitive medicale și Adresa Agenției Naționale a Medicamentului și a Dispozitivelor Medicale din România nr. 124.551E din 18.09.2024, înregistrată la Ministerul Sănătății cu nr. Reg2/28.040 din 18.09.2024,

având în vedere prevederile:

— art. 3 alin. (1) lit. h⁴) și ale art. 4 alin. (6³) din anexa la Ordinul ministrului sănătății nr. 368/2017 pentru aprobarea Normelor privind modul de calcul și procedura de aprobare a prețurilor maxime ale medicamentelor de uz uman, cu modificările și completările ulterioare;

— art. 4 alin. (3) pct. 1, 33 și 34 din Legea nr. 134/2019 privind reorganizarea Agenției Naționale a Medicamentului și a Dispozitivelor Medicale, precum și pentru modificarea unor acte normative, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul art. 7 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 144/2010 privind organizarea și funcționarea Ministerului Sănătății, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul sănătății emite următorul ordin:

Art. 1. — Se aprobă Normele metodologice de elaborare a Listei medicamentelor critice a României, prevăzute în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — Agenția Națională a Medicamentului și a Dispozitivelor Medicale din România, în calitate de autoritate competentă în domeniul medicamentului de uz uman, potrivit prevederilor art. 699 pct. 29 din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, republicată, cu modificările și completările ulterioare, duce la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Art. 3. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul sănătății,
Alexandru Rafila

București, 19 decembrie 2024.
Nr. 6.120.

ANEXĂ

NORME METODOLOGICE**de elaborare a Listei medicamentelor critice a României****CAPITOLUL I****Dispoziții generale**

Art. 1. — Prezentele norme metodologice stabilesc criteriile generale de elaborare a Listei medicamentelor critice a României, denumită în continuare *Lista*, precum și de clasificare a acestor medicamente în funcție de nivelul de risc pe care îl poate genera lipsa lor de pe piață asupra sănătății populației.

Art. 2. — În sensul prevederilor prezentelor norme metodologice, termenii și noțiunile folosite au următoarele semnificații:

1. *clasificare ATC* — clasificarea anatomică, terapeutică și chimică a medicamentului;

2. *DCI* — denumirea comună internațională recomandată de către Organizația Mondială a Sănătății;

3. *Lista de medicamente critice a Uniunii Europene* — lista de medicamente critice elaborată de Agenția Europeană pentru Medicamente în colaborare cu agențiile naționale ale medicamentului din Uniunea Europeană, publicată pe website-ul www.ema.europa.eu;

4. *GTLMPF* — grupul tehnic de lucru multidisciplinar pentru politici farmaceutice, constituit prin ordin al ministrului sănătății;

5. *DAPP* — deținătorul autorizației de punere pe piață a unui medicament;

6. *discontinuitate permanentă* — încetarea definitivă a comercializării unui medicament;

7. *discontinuitate temporară* — încetarea comercializării unui medicament pentru o perioadă limitată de timp, cu sau fără dată estimativă de reluare a comercializării. Discontinuitatea temporară poate fi prelungită sau repetată, prin decalarea datei

inițiale de reluare a comercializării sau repetarea discontinuității în cursul aceluiași an;

8. *cantități limitate* — cantitățile puse pe piață de DAPP sunt considerate insuficiente pentru acoperirea tratamentului pacienților.

CAPITOLUL II Elaborarea Listei

Art. 3. — (1) Lista cuprinde DCI-urile corespunzătoare medicamentelor de uz uman considerate critice pentru sistemul național de sănătate, pentru care lipsa continuității aprovizionării poate genera riscuri asupra sănătății populației.

(2) Agenția Națională a Medicamentului și a Dispozitivelor Medicale din România, denumită în continuare *ANMDMR*, evaluează medicamentele asociate DCI-urilor incluse în Lista de medicamente critice a Uniunii Europene, actualizată, precum și medicamentele corespunzătoare unor DCI-uri pentru care, pe o perioadă de 2 ani, anterioară datei la care se face evaluarea, au fost înregistrate discontinuități la nivel național.

Art. 4. — (1) *ANMDMR* realizează evaluarea riscului ca un medicament să nu fie disponibil pentru populație, luând în considerare relevanța acestuia pentru sănătatea publică, în funcție de DCI/clasificare ATC/formă farmaceutică/concentrație/indicație specifică, și clasifică acest risc, pe baza următoarelor criterii:

- a) indicația terapeutică a medicamentului;
- b) disponibilitatea unor alternative terapeutice adecvate;
- c) discontinuitățile notificate *ANMDMR* de către DAPP.

(2) Medicamentele asociate DCI-urilor analizate de către *ANMDMR* se evaluează pe baza criteriilor prevăzute la alin. (1), fiecărui criteriu fiindu-i atribuit un punctaj cuprins între 0 și 3 puncte.

Art. 5. — (1) Pentru evaluarea în baza criteriului indicației terapeutice se apreciază importanța indicației din punct de vedere clinic.

(2) Dacă un medicament are mai multe indicații terapeutice, indicația pentru afecțiunea cu cele mai grave consecințe pentru pacienți determină nivelul de risc.

Art. 6. — Criteriul disponibilității alternativei terapeutice adecvate urmărește să estimeze dacă un potențial deficit de medicamente poate fi gestionat cu alternative terapeutice adecvate, respectiv dacă medicamentele pot fi înlocuite fără impact negativ asupra sănătății pacientului, oferind același standard de calitate a îngrijirii.

Art. 7. — Evaluarea în baza criteriului discontinuității are în vedere evaluarea de către *ANMDMR* a discontinuităților notificate de către DAPP în conformitate cu prevederile art. 737 alin. (2) din Legea 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 8. — (1) Lista propusă de *ANMDMR*, precum și modificările acesteia sunt supuse avizării de către GTLMPF.

(2) În scopul realizării Listei, în cadrul procesului de evaluare realizat conform prezentelor norme metodologice, *ANMDMR* poate consulta, ori de câte ori consideră necesar, GTLMPF.

Art. 9. — *ANMDMR* efectuează anual o evaluare în conformitate cu art. 4, în urma căreia poate propune menținerea, adăugarea, excluderea sau reclassificarea unor DCI-uri din Listă.

CAPITOLUL III Aprobarea Listei

Art. 10. — (1) *ANMDMR* evaluează medicamentele luate spre analiză pe baza criteriilor prevăzute la art. 4 și calculează scorul de criticitate, în conformitate cu prezentele norme metodologice.

(2) *ANMDMR* propune includerea în Listă a DCI-urilor corespunzătoare medicamentelor care obțin un scor de criticitate

mai mare sau egal cu 2, pe care le clasifică în 3 niveluri de risc: ridicat, mediu sau scăzut.

Art. 11. — (1) Propunerea de Listă întocmită de către *ANMDMR* se transmite spre analiză și avizare GTLMPF.

(2) În termen de maximum 20 de zile calendaristice de la data primirii spre analiză a propunerii de Listă, GTLMPF formulează aviz favorabil sau aviz cu observații, care sunt transmise către *ANMDMR*. Avizul cu observații trebuie însoțit de fundamentarea acestora din punctul de vedere al aplicării criteriilor prevăzute la art. 4.

(3) În situația formulării unui aviz cu observații, *ANMDMR* analizează și preia observațiile sau motivează nepreluarea acestora.

(4) *ANMDMR* transmite Direcției farmaceutice și dispozitive medicale din cadrul Ministerului Sănătății Lista în forma finală, în termen de maximum 10 zile lucrătoare de la primirea avizului GTLMPF.

Art. 12. — (1) Lista medicamentelor critice a României se aprobă prin ordin al ministrului sănătății și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(2) Lista prevăzută la alin. (1) se publică și pe paginile web ale *ANMDMR* și Ministerului Sănătății.

CAPITOLUL IV Clasificarea medicamentelor incluse în Listă în funcție de nivelul de risc

SECȚIUNEA 1

Criteriul indicație terapeutică

Art. 13. — (1) Nivelul ridicat de risc, pentru care se acordă 3 puncte, se atribuie unui medicament, dacă este îndeplinită cel puțin una dintre următoarele condiții:

a) medicamentul are indicație terapeutică pentru o afecțiune cu consecințe foarte grave pentru sănătatea pacienților individuali sau a sănătății publice: medicamente sau clase de medicamente utilizate pentru tratarea pacienților cu afecțiuni acute care pun viața în pericol sau afecțiuni cu evoluție ireversibilă;

b) medicamentul are indicație terapeutică pentru o afecțiune potențial fatală, progresivă ireversibil sau care, dacă nu este tratată, reprezintă o amenințare imediată sau cauzează afectarea severă a pacientului. Criteriul se aplică în mod similar situațiilor acute, atunci când reprezintă urgențe medicale, situațiilor cronice sau situațiilor cu rezultate potențial fatale;

c) în cazul în care tratamentul este indisponibil sau întrerupt, este pusă în pericol evoluția funcțiilor vitale ale organismului pacienților pe termen scurt sau mediu;

d) medicamentul este inclus în programele naționale de sănătate publică.

(2) Nivelul mediu de risc, pentru care se acordă 2 puncte, se atribuie unui medicament dacă este îndeplinită cel puțin una dintre următoarele condiții:

a) medicamentul este indicat pentru tratamentul bolilor cronice, cu consecințe severe;

b) medicamentul este indicat pentru tratamentul următoarelor categorii de persoane: minori, persoane cu dizabilități, femei gravide sau care alăptează;

c) medicamentul este indicat pentru tratamentul unor pacienți pentru care înlocuirea tratamentului, conform rezumatului caracteristicilor produsului, poate ridica probleme de tolerabilitate sau dificultăți de administrare;

d) medicamentul este indicat pentru prevenirea sau tratarea bolilor cu raportare obligatorie, conform prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 657/2022 privind aprobarea conținutului și a metodologiei de colectare și raportare a datelor pentru supravegherea bolilor transmisibile în Registrul unic de boli

transmisibile, cu excepția medicamentelor care se acordă în cadrul programelor naționale de sănătate publică;

e) dacă boala este lăsată netratată, poate induce progresia potențial ireversibilă a bolii, spitalizarea sau intensificarea tratamentului, dar nu și decesul;

f) medicamentul previne recidiva unei afecțiuni, iar dacă acesta nu mai este administrat, boala va recidiva chiar dacă progresia bolii este lentă.

(3) Nivelul scăzut de risc, pentru care se acordă 0 puncte, se atribuie unui medicament care nu îndeplinește condițiile de risc ridicat sau mediu prevăzute la alin. (1) și (2).

SECȚIUNEA a 2-a

Criteriul disponibilității alternativei adecvate

Art. 14. — Alternativa este considerată adecvată dacă îndeplinește cumulativ următoarele condiții:

a) medicamentul alternativ este autorizat pentru aceeași indicație terapeutică și se comercializează în România;

b) tratamentul alternativ este clinic posibil;

c) utilizarea tratamentului alternativ nu are un impact negativ asupra sănătății pacientului și oferă același standard de calitate a îngrijirii.

Art. 15. — Evaluarea nivelului de risc pe baza criteriului disponibilității alternativei adecvate se realizează calitativ și cantitativ, prin raportare la numărul de alternative adecvate identificate ca fiind puse pe piața din România.

Art. 16. — Nivelul ridicat de risc, pentru care se acordă 3 puncte, are în vedere faptul că nu există nicio alternativă adecvată sau există disponibilă o singură alternativă adecvată la nivelul 4 sau 5 al clasificării ATC, care se află în una dintre următoarele situații:

1. tratamentul alternativ nu este posibil clinic, iar substanța activă sau combinația de substanțe active are o farmacologie unică și nu există opțiuni alternative de tratament;

2. trecerea la un tratament alternativ nu poate fi realizată într-un timp util din cauza necesității unor consultații medicale de specialitate suplimentare sau necesită trecerea de la autoadministrare la administrare sub supraveghere medicală;

3. tratamentul alternativ nu satisface nevoile clinice ale întregii populații-țintă de pacienți, un subgrup de pacienți care nu este majoritar nu poate utiliza tratamentul alternativ sau acesta este contraindicat și necesită consultații clinice suplimentare;

4. tratamentul alternativ este disponibil în cantități limitate și este de așteptat o posibilă lipsă a acestuia din cauza cererii crescute.

Art. 17. — Nivelul mediu de risc, pentru care se acordă 2 puncte, se consideră atunci când sunt disponibile cel mult două alternative adecvate la nivelul 4 sau 5 al clasificării ATC, aceeași DCI, dacă se află în una dintre următoarele situații:

1. tratamentul alternativ poate fi realizat doar prin utilizarea unor forme farmaceutice alternative sau a unor căi diferite de administrare, a concentrațiilor alternative sau a regimurilor alternative de dozare;

2. tratamentul alternativ este disponibil în cantități limitate și este posibilă apariția unui deficit cauzat de cererea crescută.

Art. 18. — Nivelul scăzut de risc, pentru care se acordă 0 puncte, se atribuie unui medicament care nu îndeplinește condițiile de risc ridicat sau mediu prevăzute la art. 16 și 17.

SECȚIUNEA a 3-a

Criteriul discontinuităților

Art. 19. — (1) Criteriul discontinuităților are în vedere evaluarea de către ANMMDMR a discontinuităților notificate de către DAPP într-o perioadă de 2 ani anterioară datei la care se face evaluarea, în conformitate cu prevederile art. 737 alin. (2) din Legea nr. 95/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare, luând în considerare:

a) impactul negativ asupra asigurării disponibilității tratamentelor necesare pacienților;

b) frecvența și perioadele în care discontinuitatea unui medicament a avut impact negativ la nivel de pacient;

c) disponibilitatea echivalentelor farmaceutice comercializate, luând în considerare și locația sursei de aprovizionare.

(2) Se consideră impact negativ asupra asigurării disponibilității la nivel de pacient, în perioada notificată cu discontinuitate, scăderea stocului unui medicament la nivel național sub rulajul mediu lunar, dacă necesarul nu a fost acoperit prin utilizarea unor medicamente echivalente farmaceutic. Rulajul mediu lunar este calculat ca media lunară a rulajului medicamentului respectiv pentru ultimele trei luni înainte de notificarea discontinuității, conform istoricului de consum înregistrat în Sistemul electronic de raportare prevăzut la art. 804¹ din Legea nr. 95/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

(3) Se consideră echivalent farmaceutic medicamentul care îndeplinește cumulativ următoarele condiții:

a) conține aceeași (aceleași) substanță(e) activă(e);

b) conține aceeași cantitate de substanță(e) activă(e) sau, în cazul formelor farmaceutice lichide, aceeași concentrație;

c) are aceeași formă farmaceutică;

d) îndeplinește aceleași standarde sau standarde comparabile în privința nevoilor clinice ale pacientului la momentul utilizării produsului.

Art. 20. — Acordarea punctajului prevăzut la art. 4 alin. (2) se realizează după cum urmează:

a) pentru discontinuitatea permanentă sau pentru discontinuitatea temporară care a avut un impact negativ asupra asigurării disponibilității tratamentelor la nivel de pacient pentru o perioadă cumulată mai mare de 6 luni se acordă 3 puncte;

b) pentru discontinuitatea temporară care a avut un impact negativ asupra asigurării disponibilității tratamentelor la nivel de pacient pentru o perioadă cumulată mai mică de 6 luni se acordă 2 puncte;

c) pentru discontinuitatea cauzată de cantități limitate se acordă 1 punct;

d) pentru discontinuitatea care nu a produs un impact negativ asupra asigurării disponibilității tratamentelor la nivel de pacient se acordă 0 puncte.

CAPITOLUL V

Calculul scorului de criticitate

Art. 21. — (1) Suma punctajelor corespunzătoare fiecărui criteriu constituie scorul de criticitate pentru un medicament al cărei DCI este propusă pentru includere în Listă.

(2) Clasificarea pe categorii de risc se face pe baza scorului de criticitate, astfel:

a) 2—4 puncte — nivel scăzut de risc;

b) 5—7 puncte — nivel mediu de risc;

c) 8—9 puncte — nivel ridicat de risc.

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT

DECIZIA Nr. 83

din 18 noiembrie 2024

Dosar nr. 1.972/1/2024

Mariana Constantinescu	— vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție — președintele completului
Carmen Elena Popoiag	— președintele Secției I civile
Marian Budă	— președintele delegat al Secției a II-a civile
Elena Diana Tămagă	— președintele Secției de contencios administrativ și fiscal
Simona Lala Cristescu	— judecător la Secția I civilă
Denisa Livia Băldean	— judecător la Secția I civilă
Mariana Hortolomei	— judecător la Secția I civilă
Daniel Marian Drăghici	— judecător la Secția I civilă
Maricel Nechita	— judecător la Secția I civilă
Mirela Polițeanu	— judecător la Secția a II-a civilă
Ruxandra Monica Duță	— judecător la Secția a II-a civilă
Virginia Florentina Duminecă	— judecător la Secția a II-a civilă
Mihaela Mîneran	— judecător la Secția a II-a civilă
Marcela Marta Iacob	— judecător la Secția a II-a civilă
Carmen Maria Ilie	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Vasile Bîcu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Cristinel Grosu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Bogdan Cristea	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Iulia Craiu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

1. Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, investit cu soluționarea Dosarului nr. 1.972/1/2024, este legal constituit conform dispozițiilor art. 520 alin. (8) din Codul de procedură civilă și ale art. 35 alin. (1) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, aprobat prin Hotărârea Colegiului de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 20/2023, cu modificările ulterioare (*Regulamentul*).

2. Ședința este prezidată de doamna judecător Mariana Constantinescu, vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție.

3. La ședința de judecată participă doamna magistrat-asistent Mihaela Lorena Repana, desemnată în conformitate cu dispozițiile art. 36 din Regulament.

4. Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept ia în examinare sesizările conexe formulate de Curtea de Apel București — Secția a VII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale în Dosarul nr. 1.311/87/2023 și de Tribunalul București — Secția

a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale în Dosarul nr. 10.006/3/2024, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile.

5. Magistratul-asistent prezintă referatul cauzei, arătând că la dosar a fost depus raportul întocmit de judecătorii-raportori, care a fost comunicat părților conform art. 520 alin. (10) din Codul de procedură civilă, nefiind formulate puncte de vedere.

6. Constatând că nu sunt chestiuni prealabile, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept rămâne în pronunțare asupra sesizării în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile.

ÎNALTA CURTE,

deliberând asupra chestiunilor de drept cu care a fost sesizată, constată următoarele:

I. Titularii și obiectul sesizărilor

7. Prin încheierea de ședință din 6 septembrie 2024, pronunțată în Dosarul nr. 1.311/87/2023, Curtea de Apel București — Secția a VII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale a dispus, în temeiul prevederilor art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024 privind unele măsuri pentru soluționarea proceselor privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, precum și a proceselor privind prestații de asigurări sociale (*O.U.G. nr. 62/2024*), sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile privind următoarea chestiune de drept:

Dacă, în urma declarării neconstituționalității dispozițiilor art. II alin. (6) din Legea nr. 130/2015 pentru completarea Legii nr. 567/2004 privind statutul personalului auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea și al personalului care funcționează în cadrul Institutului Național de Expertize Criminalistice, prin Decizia Curții Constituționale nr. 145 din 16 martie 2022, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 487 din 17 mai 2022, persoanele care beneficiază de pensie de serviciu, în temeiul hotărârilor judecătorești definitive și irevocabile sau, după caz, al hotărârilor judecătorești definitive, pot solicita recalcularea pensiei, conform dispozițiilor art. II alin. (1), (2) și (5) din Legea nr. 130/2015, sau doar recalcularea ori actualizarea drepturilor de pensie, potrivit dispozițiilor art. 68⁵ alin. (15) din Legea nr. 567/2004 privind statutul personalului auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea și al personalului care funcționează în cadrul Institutului Național de Expertize Criminalistice, cu modificările și completările ulterioare, raportat la art. 107 din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare, respectiv art. 68⁵ alin. (10) din Legea nr. 567/2004, cu modificările și completările ulterioare.

8. Sesizarea a fost înregistrată pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție la 18 septembrie 2024, cu nr. 1.972/1/2024, termenul de judecată fiind stabilit la 18 noiembrie 2024.

9. Prin încheierea de ședință din 11 septembrie 2024, pronunțată în Dosarul nr. 10.006/3/2024, Tribunalul București — Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale a dispus,

în temeiul prevederilor art. 2 alin. (1) din O.U.G. nr. 62/2024, sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile privind următoarea chestiune de drept:

Dacă neactualizarea pensiei de serviciu de care beneficiază reclamanta în temeiul Legii nr. 567/2004, cu modificările și completările ulterioare, cu indicele de inflație, în temeiul art. VIII alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 226/2020 privind unele măsuri fiscal-bugetare și pentru modificarea și completarea unor acte normative și prorogarea unor termene, cu modificările ulterioare, al art. XLIII alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 130/2021 privind unele măsuri fiscal-bugetare, prorogarea unor termene, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, cu modificările și completările ulterioare, al art. XVIII alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 168/2022 privind unele măsuri fiscal-bugetare, prorogarea unor termene, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, cu modificările și completările ulterioare, și al art. XLI alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 115/2023 privind unele măsuri fiscal-bugetare în domeniul cheltuielilor publice, pentru consolidare fiscală, combaterea evaziunii fiscale, pentru modificarea și completarea unor acte normative, precum și pentru prorogarea unor termene, cu modificările și completările ulterioare, acte normative ce nu au fost declarate neconstituționale, prin comparație cu alți pensionari care nu beneficiază de pensii de serviciu dintre cele vizate de respectivele prevederi sau care beneficiază de alt tip de pensie de serviciu și ale căror pensii au fost actualizate astfel, poate să constituie o faptă discriminatorie și să dea naștere la despăgubiri egale cu diferențele rezultate dintr-o astfel de actualizare?

10. Sesizarea a fost înregistrată pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție la 25 septembrie 2024, cu nr. 2.021/1/2024.

11. Prin rezoluția din 26 septembrie 2024, în temeiul prevederilor art. 2 alin. (4) din O.U.G. nr. 62/2024, s-a dispus conexarea acestor două sesizări.

II. Dispozițiile legale care formează obiectul sesizărilor Înaltei Curți de Casație și Justiție cu privire la pronunțarea unei hotărâri prealabile

12. Legea nr. 130/2015 pentru completarea Legii nr. 567/2004 privind statutul personalului auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea și al personalului care funcționează în cadrul Institutului Național de Expertize Criminalistice (Legea nr. 130/2015):

„Art. II. — (1) De prevederile prezentei legi, în situația îndeplinirii condițiilor impuse de aceasta, beneficiază și personalul auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești, al parchetelor de pe lângă acestea, al fostelor notariate de stat, precum și al fostelor arbitraje de stat sau departamentale și care, la data intrării în vigoare a prezentei legi, beneficiază de o categorie de pensie din sistemul public de pensii.

(2) Baza de calcul al pensiei prevăzute la alin. (1) o reprezintă media salariilor de bază brute lunare din ultimele 12 luni anterioare lunii în care se depune cererea de pensionare, realizate de personalul auxiliar de specialitate aflat în activitate în condiții identice de funcție, vechime, grad sau treaptă și nivel al instanței sau parchetului unde a funcționat solicitantul înaintea eliberării din funcția de personal auxiliar de specialitate, precum și media sporurilor, în procent, avute în ultimele 12 luni anterioare lunii în care acesta a fost eliberat din funcție.

(3) De prevederile prezentei legi, în situația îndeplinirii condițiilor impuse de aceasta, beneficiază și executorii judecătorești, pensionați anterior intrării în vigoare a Legii nr. 188/2000 privind executorii judecătorești, republicată, cu modificările și completările ulterioare, cu o vechime în funcție de cel puțin 20 de ani.

(4) Baza de calcul al pensiei prevăzute la alin. (3) o reprezintă media salariilor de bază brute lunare din ultimele 12 luni anterioare lunii în care se depune cererea de pensionare, specifice funcției de grefier gradul I, respectiv treapta I, în funcție de nivelul studiilor, în condiții identice de funcție, vechime și nivel al instanței sau parchetului, la care se adaugă media sporurilor, în procent, avute în ultimele 12 luni anterioare datei eliberării din funcție.

(5) În situația persoanelor prevăzute la alin. (1)—(4) pensia se acordă la cerere, se cuvine și se plătește începând cu luna următoare înregistrării acesteia la casa teritorială de pensii din raza de domiciliu sau de reședință a solicitantului sau, după caz, la casa de pensii sectorială competentă.

(6) Prevederile prezentei legi nu se aplică persoanelor care beneficiază de pensie de serviciu în temeiul hotărârilor judecătorești definitive și irevocabile sau, după caz, al hotărârilor judecătorești definitive.”

13. Legea nr. 567/2004 privind statutul personalului auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea și al personalului care funcționează în cadrul Institutului Național de Expertize Criminalistice, cu modificările și completările ulterioare (Legea nr. 567/2004):

„Art. 68⁵. — (1) Personalul auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea prevăzut la art. 3 alin. (2), personalul de specialitate criminalistică și personalul care ocupă funcții auxiliare de specialitate criminalistică prevăzut la art. 31, precum și tehnicienii criminaliști din cadrul parchetelor, cu o vechime de cel puțin 25 de ani în specialitate, pot beneficia, la împlinirea vârstei de 60 de ani, de pensie de serviciu, în cuantum de 80% din baza de calcul reprezentată de media salariilor de bază brute lunare realizate, inclusiv sporurile, corespunzătoare ultimelor 12 luni de activitate anterioare lunii în care se depune cererea de pensionare. (...)

(10) Pensia de serviciu se actualizează, din oficiu, în fiecare an, cu rata medie anuală a inflației, indicator definitiv, cunoscut la data de 1 ianuarie a fiecărui an în care se face actualizarea și comunicat de Institutul Național de Statistică. Dacă în urma actualizării rezultă o pensie mai mică, se păstrează pensia aflată în plată. (...)

(15) Prevederile prezentei legi, referitoare la pensii, se completează cu cele ale legislației privind pensiile din sistemul public de pensii cu privire la modalitățile de stabilire și plată, precum și cele referitoare la modificarea, suspendarea, reluarea, încetarea, recuperarea sumelor încasate necuvenit și jurisdicția.”

14. Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare (Legea nr. 263/2010):

„Art. 107. — (1) În situația în care, ulterior stabilirii și/sau plății drepturilor de pensie, se constată diferențe între sumele stabilite și/sau plătite și cele legal cuvenite, casa teritorială de pensii operează, din oficiu sau la solicitarea pensionarului, modificările ce se impun, prin decizie de revizuire.

(1¹) În situația asiguraților prevăzuți la art. 6 alin. (1) pct. IV, care au depus declarația individuală de asigurare, dacă la definitivarea anului fiscal, pe baza datelor comunicate de organul fiscal central, se constată diferențe între venitul lunar asigurat utilizat la stabilirea punctajelor lunare avute în vedere la calculul pensiei și cel ales de contribuabil în declarația individuală de asigurare, casa teritorială de pensii operează, din oficiu, modificările ce se impun, prin decizie de revizuire care se emite până la data de 31 decembrie a anului în curs pentru anul anterior.

(2) Sumele rezultate în urma aplicării prevederilor alin. (1) și (11) se acordă sau se recuperează, după caz, în cadrul termenului general de prescripție, calculat de la data constatării diferențelor.

(21) Prin excepție de la prevederile alin. (2), în cazul unei erori materiale, de calcul sau al oricărei greșeli de redactare, omisiuni sau mențiuni greșite, intervenite în procesul administrativ de evaluare, prelucrare și redactare a datelor în vederea emiterii deciziei de pensionare sau a datelor înscrise în aceasta ori în sistemul electronic de punere în plată a deciziei, termenul general de prescripție nu se aplică pentru recuperarea de către beneficiarul dreptului la pensie a sumelor neplătite de către casa teritorială de pensii competentă.

(3) Pensia poate fi recalculată prin adăugarea veniturilor și/sau a stagiilor de cotizare, perioadelor asimilate stagiilor de cotizare prevăzute de lege și prin valorificarea altor documente de natură să conducă la modificarea drepturilor de pensie, nevalorificate la stabilirea acesteia.

(4) Pensionarii pentru limită de vârstă care, după data înscrierii la pensie, realizează stagiul de cotizare pot solicita recalcularea pensiei, în condițiile legii.

(5) Sumele rezultate în urma aplicării prevederilor alin. (3) și (4) se acordă începând cu luna următoare celei în care a fost înregistrată solicitarea.”

15. Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 226/2020 privind unele măsuri fiscal-bugetare și pentru modificarea și completarea unor acte normative și prorogarea unor termene, aprobată prin Legea nr. 274/2022 (O.U.G. nr. 226/2020):

„**Art. VIII.** — (...) (2) Prin derogare de la art. 68⁵ alin. (10) din Legea nr. 567/2004 privind statutul personalului auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea și al personalului care funcționează în Institutul Național de Expertize Criminalistice, cu modificările și completările ulterioare, în anul 2021 pensiile de serviciu stabilite în condițiile legii nu se actualizează cu rata medie anuală a inflației. (...)”

16. Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 130/2021 privind unele măsuri fiscal-bugetare, prorogarea unor termene, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, cu modificările și completările ulterioare (O.U.G. nr. 130/2021):

„**Art. XLIII.** — (...) (2) Prin derogare de la prevederile art. 68⁵ alin. (10) din Legea nr. 567/2004 privind statutul personalului auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea și al personalului care funcționează în cadrul Institutului Național de Expertize Criminalistice, cu modificările și completările ulterioare, în anul 2022, pensiile de serviciu stabilite în condițiile legii nu se actualizează cu rata medie anuală a inflației. (...)”

17. Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 168/2022 privind unele măsuri fiscal-bugetare, prorogarea unor termene, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, cu modificările și completările ulterioare (O.U.G. nr. 168/2022):

„**Art. XVIII.** — (...) (3) Prin derogare de la prevederile art. 68⁵ alin. (10) din Legea nr. 567/2004 privind statutul personalului auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea și al personalului care funcționează în cadrul Institutului Național de Expertize Criminalistice, cu modificările și completările ulterioare, în anul 2023, pensiile de serviciu stabilite în condițiile legii nu se actualizează cu rata medie anuală a inflației. (...)”

18. Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 115/2023 privind unele măsuri fiscal-bugetare în domeniul cheltuielilor publice, pentru consolidare fiscală, combaterea evaziunii fiscale, pentru modificarea și

completarea unor acte normative, precum și pentru prorogarea unor termene, cu modificările și completările ulterioare (O.U.G. nr. 115/2023):

„**Art. XLI.** — (...) (2) Prin derogare de la prevederile art. 68⁵ alin. (10) din Legea nr. 567/2004 privind statutul personalului auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea și al personalului care funcționează în cadrul Institutului Național de Expertize Criminalistice, cu modificările și completările ulterioare, în anul 2024, pensiile de serviciu stabilite în condițiile legii nu se actualizează cu rata medie anuală a inflației. (...)”

III. Expunerea succintă a proceselor în cadrul cărora s-au invocat chestiunile de drept supuse interpretării

19. Prin cererea înregistrată pe rolul Tribunalului Teleorman — Secția conflicte de muncă, asigurări sociale și contencios administrativ și fiscal cu nr. 1.311/87/2023, reclamantul a solicitat obligarea părții casa teritorială de pensii să emită o nouă decizie de pensie, care să țină cont de Decizia Curții Constituționale nr. 145 din 16 martie 2022, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 487 din 17 mai 2022, și să aibă ca bază de calcul al pensiei adevărîța nr. xxx/11.02.2019, eliberată de către Tribunalul Teleorman.

20. Prin Sentința civilă nr. 590 din 1 noiembrie 2023, Tribunalul Teleorman — Secția conflicte de muncă, asigurări sociale și contencios administrativ și fiscal a admis cererea și a obligat părțile să emită reclamantului o nouă decizie de pensie, care să aibă ca bază de calcul al drepturilor de pensie adevărîța nr. xxx/11.02.2019, în considerarea Deciziei Curții Constituționale nr. 145 din 16 martie 2022.

21. Pentru a pronunța această soluție, prima instanță a reținut, în esență, că refuzul părții de soluționare favorabilă a cererii este nejustificat, întrucât, ca efect al Deciziei Curții Constituționale nr. 145 din 16 martie 2022, reclamantul este îndreptățit să solicite emiterea unei decizii care să aibă ca bază de calcul adevărîța nr. xxx/11.02.2019, eliberată de către Tribunalul Teleorman, care cuprinde diferența de bază de calcul pentru perioada cuprinsă între anul 2009 (când a fost stabilită pensia, în baza recalculării) și anul 2015 (când a intrat în vigoare Legea nr. 130/2015).

22. Cu privire la actualizarea cu rata medie a inflației pentru anii 2022 și 2023, prima instanță a reținut că pensia reclamantului a fost stabilită prin decizia nr. xxxxx/2007, iar împrejurarea că, ulterior, casa teritorială de pensii a emis alte decizii nu este de natură să excepteze pensia reclamantului de la actualizare, neputându-se susține că aceasta a fost stabilită în temeiul unei hotărâri judecătorești.

23. Împotriva acestei sentințe civile a declarat apel părțile, susținând că soluția primei instanțe este nelegală, sens în care a învocat, în sinteză, următoarele argumente: (i) în raport cu dispozițiile art. 68⁵ alin. (1) din Legea nr. 567/2004 și ale art. II alin. (1) și (6) din Legea nr. 130/2015, la data prezentării adevărîței nr. xxx/11.02.2019, recalcularea solicitată de reclamant nu avea bază legală, acesta fiind beneficiarul unei pensii de serviciu stabilite prin hotărâre judecătorească; (ii) recalcularea pensiei de serviciu se realizează conform procedurii prevăzute la art. 107 alin. (3) și (4) din Legea nr. 263/2010, ce presupune formularea unei cereri de recalculare, care însă nu a fost depusă de reclamant, întrucât adevărîța nr. xxx/11.02.2019 vizează acordarea pensiei de serviciu, și nu recalcularea acesteia, din moment ce este întocmită conform formularului aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 706/2015 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor referitoare la stabilirea pensiilor de serviciu din Legea nr. 567/2004 privind statutul personalului auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea și al personalului care funcționează în cadrul Institutului Național de Expertize

Criminalistice; (iii) recalcularea poate fi solicitată doar în situația în care asupra bazei de calcul au intervenit, ulterior stabilirii inițiale a pensiei de serviciu, modificări certificate de către fostul angajator; (iv) în ce privește actualizarea pensiilor de serviciu, în conformitate cu dispozițiile art. XLIII alin. (2) din O.U.G. nr. 130/2021 și ale art. XVIII alin. (3) din O.U.G. nr. 168/2022, în anii 2022 și 2023 pensiile de serviciu nu se actualizează.

24. Prin întâmpinare, intimatul-reclamant a solicitat respingerea, ca nefondat, a apelului, învederând că, începând cu 1 iulie 2022, dispozițiile art. II alin. (6) din Legea nr. 130/2015 se consideră abrogate, ca efect al declarării neconstituționalității lor, astfel că, în mod corect, prima instanță a obligat casa teritorială de pensii să emită o nouă decizie de pensie, care să aibă ca bază de calcul al drepturilor de pensie adeverința nr. xxx/11.02.2019, eliberată de către Tribunalul Teleorman.

25. După ce a pus în discuția părților, din oficiu, sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile privind chestiunea de drept indicată la paragraful 7 din prezenta decizie, Curtea de Apel București — Secția a VII-a pentru cauze privind conflictele de muncă și asigurări sociale, prin încheierea de ședință din 6 septembrie 2024, a constatat că sunt îndeplinite condițiile prevăzute de art. 1 alin. (1) și art. 2 alin. (1) din O.U.G. nr. 62/2024 și a dispus sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, precum și suspendarea judecării apelului până la soluționarea sesizării.

26. Prin cererea înregistrată pe rolul Tribunalului București — Secția a VIII-a civilă, conflicte de muncă și asigurări sociale cu nr. 10.006/3/2024, reclamanta a solicitat: să se constate că, prin aplicarea dispozițiilor art. VIII alin. (2) din O.U.G. nr. 226/2020, art. XLIII alin. (2) din O.U.G. nr. 130/2021, art. XVIII alin. (3) din O.U.G. nr. 168/2022 și ale art. XLI alin. (2) din O.U.G. nr. 115/2023, este discriminată față de alți pensionari atât din sistemul public, cât și beneficiari ai pensiilor de serviciu; să fie obligată pârâta casa teritorială de pensii la plata unei despăgubiri egale cu diferența dintre suma achitată cu titlu de pensie lunară și cea convenită prin majorarea cu indicele de inflație, începând cu luna martie 2021 și în continuare, cu dobânda legală penalizatoare, calculată începând cu luna martie 2021 și până la data plății; să fie obligat pârâtul statul român, prin Ministerul Finanțelor, să aloce casei teritoriale de pensii fondurile necesare achitării despăgubirilor.

27. În motivarea cererii, reclamanta a arătat că a fost grefier la Tribunalul București și că, începând cu 1 august 2015, beneficiază de pensie de serviciu, stabilită în baza Legii nr. 567/2004, care, începând cu 1 ianuarie 2021, nu a mai fost actualizată cu indicele de inflație, astfel cum prevede art. 68⁵ alin. (10) din Legea nr. 567/2004, întrucât au fost aplicate dispozițiile art. VIII alin. (2) din O.U.G. nr. 226/2020, art. XLIII alin. (2) din O.U.G. nr. 130/2021, art. XVIII alin. (3) din O.U.G. nr. 168/2022 și ale art. XLI alin. (2) din O.U.G. nr. 115/2023, potrivit cărora pensiile de serviciu, stabilite în condițiile Legii nr. 567/2004, nu se mai actualizează cu rata medie anuală a inflației. A învederat reclamanta că, prin aplicarea acestor dispoziții legale, a fost discriminată față de alți pensionari atât din sistemul public, cât și beneficiari ai pensiilor de serviciu, astfel că se impune repararea prejudiciului ce i-a fost cauzat.

28. Odată cu cererea de chemare în judecată, reclamanta a depus cerere de sesizare a Curții Constituționale cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. VIII alin. (2) din O.U.G. nr. 226/2020, art. XLIII alin. (2) din O.U.G. nr. 130/2021, art. XVIII alin. (3) din O.U.G. nr. 168/2022 și ale art. XLI alin. (2) din O.U.G. nr. 115/2023, în raport cu prevederile art. 16 alin. (1) și ale art. 147 alin. (4) din Constituția României. La 18 iunie 2024, reclamanta a depus cerere de sesizare a Curții Constituționale și cu excepția de neconstituționalitate a O.U.G. nr. 62/2024, prin raportare la prevederile art. 1 alin. (3), (4) și (5), art. 15, art. 16 alin. (1), art. 53, art. 115 alin. (4), art. 124 și ale

art. 126 din Constituție. Prin încheierea de ședință din 11 septembrie 2024, Tribunalul București — Secția a VIII-a civilă, conflicte de muncă și asigurări sociale a dispus sesizarea Curții Constituționale cu excepțiile de neconstituționalitate invocate.

29. Tot prin încheierea de ședință din 11 septembrie 2024, constatând că sunt îndeplinite condițiile prevăzute de art. 1 alin. (1) și art. 2 alin. (1) din O.U.G. nr. 62/2024, Tribunalul București — Secția a VIII-a civilă, conflicte de muncă și asigurări sociale a dispus, din oficiu, sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile privind chestiunea de drept indicată la paragraful 9 din prezenta decizie, suspendând judecata până la soluționarea sesizării.

IV. Punctele de vedere ale părților cu privire la dezlegarea chestiunilor de drept

30. În Dosarul nr. 1.311/87/2023 al Curții de Apel București — Secția a VII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale, doar intimatul-reclamant a depus un punct de vedere cu privire la sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, prin care a arătat că nu sunt îndeplinite, în mod cumulativ, condițiile de admisibilitate prevăzute de art. 519 din Codul de procedură civilă, din moment ce problema de drept nu este una reală, veritabilă, susceptibilă să dea naștere unor interpretări diferite, astfel încât să fie necesară o rezolvare de principiu, pe calea procedurii hotărârii prealabile.

31. În acest sens, intimatul-reclamant a învederat că problema de drept pusă în discuție, din oficiu, de către instanța de apel nu poate să dea naștere unor interpretări diferite, pentru următoarele argumente: sunt foarte puține persoane care au hotărâri judecătorești definitive, prin care s-au menținut în plată deciziile de acordare a pensiei de serviciu; potrivit jurisprudenței Înaltei Curți de Casație și Justiție, interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor legale pe calea acestui mecanism de unificare a practicii judiciare se referă la conținutul actelor normative, iar nu la cel al deciziilor Curții Constituționale sau la efectele pe care acestea din urmă le produc, astfel că instanța supremă nu are competența de a stabili efectele Deciziei Curții Constituționale nr. 145 din 16 martie 2022; chestiunea a fost tranșată prin Legea nr. 11/2024 privind statutul grefierilor și al altor categorii de personal care ocupă funcții de specialitate în cadrul instanțelor judecătorești, al parchetelor de pe lângă acestea și al Institutului Național de Expertize Criminalistice, care, la art. 179 alin. (9), stipulează că prevederile referitoare la pensia de serviciu se aplică și persoanelor care beneficiază de pensie de serviciu în temeiul hotărârilor judecătorești.

32. În Dosarul nr. 10.006/3/2024 al Tribunalului București — Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale, niciuna dintre părți nu a depus punct de vedere.

33. După comunicarea raportului întocmit de judecătorii-raportori, potrivit dispozițiilor art. 520 alin. (10) din Codul de procedură civilă, părțile nu au formulat puncte de vedere privind chestiunile de drept supuse judecării.

V. Punctele de vedere ale instanțelor de trimitere cu privire la admisibilitatea sesizărilor

34. În Dosarul nr. 1.311/87/2023 al Curții de Apel București — Secția a VII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale, completul de judecată care a formulat sesizarea a apreciat că sunt îndeplinite, în mod cumulativ, condițiile de admisibilitate prevăzute de art. 1 și art. 2 din O.U.G. nr. 62/2024, în cuprinsul încheierii de ședință din 6 septembrie 2024 fiind redată următoarele argumente:

- (i) în raport cu obiectul cauzei, constând în recalcularea drepturilor de pensie ale reclamantului, pensionat în anul 2007 din funcția de grefier, litigiul face parte din categoria proceselor la care se referă dispozițiile art. 1 alin. (2) din O.U.G. nr. 62/2024 — procese privind stabilirea și/sau plata drepturilor la pensie, inclusiv

cele rezultate din actualizarea/recalcularea/revizuirea drepturilor la pensie sau/și cele privind alte prestații de asigurări sociale ale personalului plătit din fonduri publice;

- (ii) cauza este în curs de judecată, în calea de atac a apelului, în conformitate cu prevederile art. 96 alin. (1) pct. 2 din Codul de procedură civilă, la Curtea de Apel București, care judecă în ultimă instanță, potrivit dispozițiilor art. 155 alin. (1) din Legea nr. 263/2010, aplicabile conform art. 68⁵ alin. (15) din Legea nr. 567/2004;
- (iii) soluționarea apelului depinde de lămurirea modului de interpretare a dispozițiilor ce formează obiectul sesizării, întrucât considerentele avute în vedere de prima instanță la pronunțarea hotărârii și motivele de apel formulate vizează, în esență, aspecte referitoare la modalitatea de aplicare a acestor dispoziții legale, în situația persoanelor care beneficiază de pensie de serviciu în temeiul hotărârilor judecătorești, ca urmare a declarării neconstituționalității dispozițiilor art. II alin. (6) din Legea nr. 130/2015, prin Decizia Curții Constituționale nr. 145 din 16 martie 2022;
- (iv) problema de drept nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, iar Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat asupra aspectelor ce fac obiectul sesizării, astfel cum rezultă din jurisprudența sa;
- (v) spre deosebire de art. 519 alin. (1) din Codul de procedură civilă, prevederile art. 2 alin. (1) din O.U.G. nr. 62/2024 nu mai impun condiția noutății, iar caracterul imperativ al normelor în discuție exclude orice eventuale aprecieri ale instanței de trimitere cu privire la dificultatea chestiunii de drept.

35. În Dosarul nr. 10.006/3/2024 al Tribunalului București — Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale, completul de judecată care a formulat sesizarea nu a analizat dacă sunt îndeplinite condițiile legale de admisibilitate, ci doar a reținut că Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat asupra chestiunii de drept și că aceasta nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

VI. Punctele de vedere ale instanțelor de trimitere cu privire la dezlegarea chestiunilor de drept

36. În Dosarul nr. 1.311/87/2023 al Curții de Apel București — Secția a VII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale, completul de judecată care a formulat sesizarea și-a exprimat punctul de vedere, în sensul că, în urma declarării neconstituționalității dispozițiilor art. II alin. (6) din Legea nr. 130/2015, prin Decizia Curții Constituționale nr. 145 din 16 martie 2022, persoanelor care beneficiază de pensie de serviciu în temeiul hotărârilor judecătorești nu li se aplică prevederile art. II alin. (1), (2) și (5) din Legea nr. 130/2015, ci dispozițiile art. 68⁵ alin. (15) din Legea nr. 567/2004, raportat la art. 107 din Legea nr. 263/2010, respectiv art. 68⁵ alin. (10) din Legea nr. 567/2004.

37. În argumentare, instanța de trimitere a arătat că rațiunea avută în vedere de Curtea Constituțională pentru declararea neconstituționalității dispozițiilor art. II alin. (6) din Legea nr. 130/2015 vizează crearea unei discriminări nejustificate în cadrul aceleiași categorii de beneficiari ai pensiei de serviciu, prin excluderea persoanelor care beneficiază de pensie de serviciu în temeiul hotărârilor judecătorești de la dreptul/posibilitatea recalculării sau actualizării drepturilor de pensie, potrivit art. 68⁵ alin. (15) din Legea nr. 567/2004, raportat la art. 107 din Legea nr. 263/2010, respectiv art. 68⁵ alin. (10) din Legea nr. 567/2004. Ca atare, decizia Curții Constituționale

produce efecte exclusiv în cazul în care s-ar solicita recalcularea sau actualizarea drepturilor de pensie în temeiul acestor dispoziții legale.

38. A mai arătat instanța de trimitere că, în cadrul considerentelor Deciziei Curții Constituționale nr. 145 din 16 martie 2022, se face referire doar la recalcularea pensiei prevăzută de art. 107 alin. (3) din Legea nr. 263/2010 (paragraful 29) și se subliniază ipoteza diferită în care se află persoanele prevăzute la art. II alin. (1) comparativ cu cele de la art. II alin. (6) din Legea nr. 130/2015 (paragraful 23). Din această perspectivă, un demers procesual precum cel dedus judecătii presupune, în primul rând, analiza îndeplinirii condițiilor în care poate fi urmată procedura recalculării drepturilor de pensie, prevăzută de art. 107 alin. (3) din Legea nr. 263/2010, condiții care presupun, în esență, solicitarea valorificării unor documente noi, care nu existau la dosarul de pensionare, pentru a obține adăugarea unor venituri și stagii de cotizare, precum și orice alte modificări ale drepturilor de pensie, raportat la situația particulară a modalității de stabilire a bazei de calcul al pensiei de serviciu.

39. Instanța de trimitere a mai reținut că Decizia Curții Constituționale nr. 145 din 16 martie 2022 nu este o decizie interpretativă, din moment ce dispozițiile art. II alin. (6) din Legea nr. 130/2015 au fost declarate neconstituționale în integralitate, iar nu doar în ipoteza în care ar fi interpretate în sensul că ar exclude de la dreptul/posibilitatea recalculării sau actualizării drepturilor de pensie acele persoane care beneficiază de pensie de serviciu în temeiul hotărârilor judecătorești. Așadar, efectul declarării neconstituționalității nu poate fi decât cel reglementat de prevederile art. 31 alin. (3) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, cu modificările și completările ulterioare (*Legea nr. 47/1992*), potrivit cărora dispozițiile din legile și ordonanțele în vigoare constatate ca fiind neconstituționale își încetează efectele juridice la 45 de zile de la publicarea deciziei Curții Constituționale, dacă, în acest interval, Parlamentul sau Guvernul, după caz, nu pune de acord prevederile neconstituționale cu dispozițiile Constituției. Întrucât legiuitorul nu a pus de acord prevederile declarate neconstituționale cu dispozițiile Constituției, se consideră că, începând cu 1 iulie 2022, art. II alin. (6) din Legea nr. 130/2015 este abrogat, ca efect al declarării neconstituționalității sale.

40. În acest context, instanța de trimitere a considerat că dispozițiile Legii nr. 130/2015 nu devin aplicabile persoanelor care beneficiază de pensie de serviciu în temeiul hotărârilor judecătorești, întrucât art. II alin. (1) și (2) din Legea nr. 130/2015 delimitează în mod clar sfera destinatarilor, și anume personalul auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea, care, la data intrării în vigoare a legii, beneficiază de o categorie de pensie din sistemul public de pensii.

41. Instanța de trimitere a arătat că opinia contrară ar putea fi primită dacă s-ar aprecia că dispozițiile art. II alin. (1) și (2) din Legea nr. 130/2015 reglementează, de fapt, „recalcularea” pensiilor aflate în plată ca pensii de serviciu. O atare interpretare ar putea fi susținută de faptul că, la momentul transformării pensiilor de serviciu în pensii din sistemul public, dispozițiile art. 3 alin. (1) și ale art. 4 alin. (1) din Legea nr. 119/2010 privind stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor, cu modificările ulterioare, făceau referire, în mod expres, la operațiunea „recalculării”, precum și prin prisma modalității de reglementare a plății drepturilor cuvenite în urma stabilirii pensiei, în sensul că, în mod similar prevederilor art. 107 alin. (5) din Legea nr. 263/2010 referitoare la recalculare, art. II alin. (5) din Legea nr. 130/2015 prevede că pensia se plătește începând cu luna următoare înregistrării cererii la casa teritorială de pensii.

42. În Dosarul nr. 10.006/3/2024 al Tribunalului București — Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale, completul de judecată care a formulat sesizarea a arătat că nu își exprimă punctul de vedere, pentru a evita o antepunțare.

VII. Practica judiciară a instanțelor naționale

43. Referitor la chestiunea de drept ce face obiectul sesizării formulate în Dosarul nr. 1.311/87/2023 al Curții de Apel București — Secția a VII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale, înregistrate cu nr. 1.972/1/2024, au transmis hotărâri judecătorești și/sau puncte de vedere teoretice doar 5 curți de apel, cu mențiunea că prezintă relevanță în raport cu chestiunea de drept invocată doar două sentințe nedefinitive, dintre care una este cea pronunțată de prima instanță în litigiul în care s-a formulat prezenta sesizare.

44. Astfel, *într-o opinie*, s-a apreciat că, în urma declarării neconstituționalității dispozițiilor art. II alin. (6) din Legea nr. 130/2015, persoanele care beneficiază de pensie de serviciu în temeiul hotărârilor judecătorești pot solicita recalcularea pensiei în baza dispozițiilor art. II alin. (1), (2) și (5) din Legea nr. 130/2015.

45. În sensul acestei opinii a fost identificată o sentință nedefinitivă, fiind susținută și prin puncte de vedere teoretice exprimate de judecători.

46. *Într-o altă opinie*, s-a considerat că, în urma declarării neconstituționalității dispozițiilor art. II alin. (6) din Legea nr. 130/2015, pentru persoanele care beneficiază de pensie de serviciu în temeiul hotărârilor judecătorești, recalcularea pensiei urmează a se face în baza dispozițiilor art. 68⁵ alin. (15) din Legea nr. 567/2004, raportat la art. 107 din Legea nr. 263/2010, respectiv art. 68⁵ alin. (10) din Legea nr. 567/2004, din moment ce în considerentele Deciziei Curții Constituționale nr. 145 din 16 martie 2022 se face referire doar la recalcularea pensiei prevăzute de art. 107 alin. (3) din Legea nr. 263/2010 (paragraful 29) și se subliniază ipoteza diferită în care se află persoanele prevăzute la art. II alin. (1) comparativ cu cele de la art. II alin. (6) din Legea nr. 130/2015 (paragraful 23).

47. Prin Adresa nr. 4.879/III-5/2024 din 25 septembrie 2024, Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a comunicat că, la nivelul Secției judiciare — Serviciul judiciar civil, nu se verifică, în prezent, practică judiciară cu privire la chestiunea de drept supusă dezlegării, în vederea promovării unui eventual recurs în interesul legii.

48. În ceea ce privește chestiunea de drept ce face obiectul sesizării formulate în Dosarul nr. 10.006/3/2024 al Tribunalului București — Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale, înregistrate cu nr. 2.021/1/2024, de asemenea, au transmis hotărâri judecătorești și/sau puncte de vedere teoretice doar 5 curți de apel, cu mențiunea că deciziile identificate nu au legătură cu chestiunea de drept ce face obiectul sesizării.

49. Din punctele de vedere teoretice formulate de judecători au rezultat două opinii.

50. *Într-o opinie*, s-a apreciat că neactualizarea pensiei de serviciu cu indicii de inflație, în temeiul art. VIII alin. (2) din O.U.G. nr. 226/2020, art. XLIII alin. (2) din O.U.G. nr. 130/2021, art. XVIII alin. (3) din O.U.G. nr. 168/2022 și al art. XLI alin. (2) din O.U.G. nr. 115/2023 nu poate constitui o faptă discriminatorie, în raport cu beneficiarii sistemului public de asigurări sociale sau beneficiarii altor tipuri de pensie de serviciu, care să justifice acordarea unei despăgubiri echivalente, în măsura în care actele normative care stau la baza calculului pensiei de serviciu nu au fost declarate neconstituționale.

51. S-a exprimat și *opinia* în sensul că neactualizarea pensiei de serviciu, în temeiul art. VIII alin. (2) din O.U.G. nr. 226/2020, art. XLIII alin. (2) din O.U.G. nr. 130/2021, art. XVIII alin. (3) din O.U.G. nr. 168/2022 și al art. XLI alin. (2) din O.U.G. nr. 115/2023, prin comparație cu alți pensionari care nu

beneficiază de pensie de serviciu dintre cele vizate de respectivele prevederi sau beneficiază de alt tip de pensie de serviciu și ale căror pensii au fost actualizate, este faptă discriminatorie și poate să dea naștere la despăgubiri egale cu diferențele rezultate dintr-o astfel de actualizare.

52. Prin Adresa nr. 5.095/III-5/2024 din 3 octombrie 2024, Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a comunicat că, la nivelul Secției judiciare — Serviciul judiciar civil, nu se verifică, în prezent, practică judiciară cu privire la chestiunea de drept supusă dezlegării, în vederea promovării unui eventual recurs în interesul legii.

VIII. Jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție

53. Verificând jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție în procedurile de unificare a practicii judiciare, au fost identificate două decizii care au legătură cu normele legale ce formează obiectul sesizării înregistrate cu nr. 1.972/1/2024.

54. Prin *Decizia nr. 28 din 3 iunie 2019* a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 874 din 30 octombrie 2019, a fost respinsă, ca inadmisibilă, sesizarea formulată de Curtea de Apel Bacău — Secția I civilă, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la următoarea chestiune de drept: „Dacă prevederile art. II alin. (1) și alin. (2) din Legea nr. 130/2015 se aplică și fostului personal auxiliar de specialitate, care a ieșit la pensie sub imperiul Legii nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, în perioada începând cu data abrogării art. 68 din Legea nr. 567/2004 și data intrării în vigoare a art. 68⁵ din aceeași lege, când s-a reintrodus pensia de serviciu pentru această categorie.”

55. Prin *Decizia nr. 5 din 15 mai 2023* a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 578 din 27 iunie 2023, a fost respins, ca inadmisibil, recursul în interesul legii formulat de Colegiul de conducere al Curții de Apel Timișoara, cu privire la „interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. II alin. (5) raportat la alin. (1) din Legea nr. 130/2015, în sensul de a se stabili dacă, pentru a obține beneficiul pensiei de serviciu reglementate de aceste prevederi legale, era necesară formularea unei cereri de către personalul auxiliar de specialitate pe perioada în care acesta se afla în plată cu pensia de serviciu stabilită potrivit vechilor prevederi ale Legii nr. 567/2004”.

IX. Jurisprudența Curții Constituționale a României

56. Verificând jurisprudența Curții Constituționale, au fost identificate două decizii pronunțate în legătură cu dispozițiile art. II din Legea nr. 130/2015.

57. Prin *Decizia nr. 502 din 17 iulie 2018*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 929 din 5 noiembrie 2018, Curtea Constituțională a respins, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. II alin. (2) din Legea nr. 130/2015.

58. Este de menționat că, la paragraful 22 din această decizie, instanța de contencios constituțional a constatat că, „*odată cu acordarea din nou a dreptului la pensie de serviciu, Legea nr. 130/2015 a stabilit, totodată, condițiile în care acesta se acordă, însă aceste dispoziții nu reprezintă o repunere în fondul activ al legislației a dispozițiilor abrogate ale art. 68 din Legea nr. 567/2004, ci o reglementare nouă, de sine stătătoare, care își produce efectele de la intrarea sa în vigoare pentru viitor*”. De asemenea, la paragraful 25, Curtea Constituțională a reținut că „*persoanele prevăzute la art. II alin. (1) din Legea nr. 130/2015 sunt cele care, la data intrării în vigoare a legii, beneficiază de o categorie de pensie din sistemul public de pensii și au obținut pensia de serviciu în temeiul Legii nr. 130/2015, în timp ce persoanele menționate în ipoteza art. II alin. (6) din aceeași lege beneficiază de pensia de serviciu în baza hotărârilor judecătorești având ca temei legislația anterioară Legii nr. 130/2015*”.

59. Prin *Decizia nr. 145 din 16 martie 2022*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 487 din 17 mai 2022, Curtea Constituțională, printre altele, a admis excepția de neconstituționalitate invocată și a constatat că dispozițiile art. II alin. (6) din Legea nr. 130/2015 sunt neconstituționale, pentru următoarele considerente:

„32. Curtea constată că excluderea persoanelor care beneficiază de pensia de serviciu în temeiul hotărârilor judecătorești definitive și irevocabile sau, după caz, al hotărârilor judecătorești definitive de la dreptul/posibilitatea recalculării sau actualizării drepturilor de pensie conduce la instituirea unui tratament discriminatoriu, fără nicio justificare obiectivă și rezonabilă. Prin excluderea instituită, legiuitorul a ignorat faptul că pensia de serviciu stabilită în temeiul unei hotărâri judecătorești se întemeiază pe aceleași prevederi legale pe baza cărora autoritatea administrativă competentă — casa de pensii — stabilește drepturile de pensie ale grefierilor.

33. Curtea reține că, prin pronunțarea hotărârii judecătorești, instanța nu face decât să analizeze legalitatea și temeinicia deciziei de pensie emise anterior de către casa de pensii, fără a se transforma în emitentul acestei decizii și fără a aplica alte dispoziții legale decât cele care stau la baza deciziilor emise de casele de pensii. Prin urmare, existența unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile sau, după caz, definitive, prin care s-a menținut în plată pensia de serviciu stabilită inițial nu poate justifica ulterior aplicarea unui tratament diferențiat titularului dreptului de pensie din perspectiva dreptului la recalculare sau actualizare.

34. Având în vedere aceste argumente, Curtea constată că excluderea de la dreptul/posibilitatea recalculării sau actualizării drepturilor de pensie a persoanelor care beneficiază de pensie de serviciu în temeiul hotărârilor judecătorești, reglementată de art. II alin. (6) din Legea nr. 130/2015, creează o discriminare, fără nicio justificare obiectivă și rezonabilă, în cadrul aceleiași categorii de beneficiari ai pensiei de serviciu, respectiv grefieri. Ca atare, dispozițiile art. II alin. (6) din Legea nr. 130/2015 contravin prevederilor constituționale ale art. 16 alin. (1), care consacră egalitatea cetățenilor în fața legii și a autorităților publice, fără discriminări.

35. Curtea constată că remediul constituțional specific, în ipoteza constatării neconstituționalității discriminării, în prezenta cauză, îl reprezintă acordarea beneficiului recalculării sau actualizării drepturilor de pensie și persoanelor care beneficiază de pensie de serviciu în temeiul hotărârilor judecătorești.

36. Totodată, Curtea constată că dispozițiile de lege criticate stabilind că prevederile Legii nr. 130/2015 nu se aplică persoanelor care beneficiază de pensie de serviciu în temeiul hotărârilor judecătorești definitive și irevocabile sau, după caz, al hotărârilor judecătorești definitive contravin și prevederilor constituționale ale art. 124 și 126 referitoare la înfăptuirea justiției și la instanțele judecătorești. (...)

37. Curtea reține că dispoziția legală criticată lipsește de efecte juridice hotărârea judecătorească prin care s-au stabilit, odată cu dreptul la pensie de serviciu, implicit toate consecințele ce decurg din acordarea acestuia, inclusiv actualizarea sau recalcularea acesteia (...).

X. Raportul asupra chestiunii de drept

60. Judecătorii-raportori au apreciat că cele două sesizări conexe formulate în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile sunt inadmisibile, nefiind îndeplinite toate condițiile de admisibilitate prevăzute de art. 2 alin. (1) din O.U.G. nr. 62/2024.

XI. Înalta Curte de Casație și Justiție

61. Pentru a evalua dacă sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, este aptă să asigure îndeplinirea funcției pentru care a fost concepută —

preîntâmpinarea apariției unei practici neunitare la nivel național — se impune a se verifica, în primul rând, dacă, în raport cu întrebările formulate de către titularii celor două sesizări conexe, sunt îndeplinite condițiile de admisibilitate prevăzute de lege pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile.

62. Potrivit dispozițiilor art. 519 din Codul de procedură civilă: „Dacă, în cursul judecății, un complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului, investit cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, constatând că o chestiune de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective, este nouă și asupra acesteia Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, va putea solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să se dea rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată.”

63. Sub imperiul acestei norme generale, în jurisprudența constantă a Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept s-a statuat că, pentru declanșarea procedurii hotărârii prealabile, trebuie să fie îndeplinite, în mod cumulativ, următoarele condiții de admisibilitate: (i) existența unei cauze aflate în curs de judecată; (ii) cauza să se soluționeze în ultimă instanță; (iii) cauza care face obiectul judecății să se afle în competența legală a unui complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului investit să soluționeze pricina; (iv) ivirea unei chestiuni de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei; (v) chestiunea de drept să fie nouă; (vi) chestiunea de drept să nu fi făcut obiectul statuării Înaltei Curți de Casație și Justiție și nici obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

64. La 13 iunie 2024, Guvernul României a adoptat O.U.G. nr. 62/2024 privind unele măsuri pentru soluționarea proceselor privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, precum și a proceselor privind prestații de asigurări sociale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 559 din 14 iunie 2024, act normativ care a instituit norme speciale, parțial derogatorii de la procedura de drept comun privind hotărârea prealabilă pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, atât sub aspect substanțial, cât și de ordin procedural.

65. În ce privește domeniul de aplicare al O.U.G. nr. 62/2024, la art. 1 se prevede că acest act normativ se aplică în procesele privind stabilirea și/sau plata drepturilor salariale ori de natură salarială ale personalului plătit din fonduri publice, inclusiv cele privind obligarea la emiterea actelor administrative sau privind anularea actelor administrative emise pentru acest personal sau și cele privind raporturile de muncă și de serviciu ale acestui personal, precum și în procesele privind stabilirea și/sau plata drepturilor la pensie, inclusiv cele rezultate din actualizarea/ recalcularea/revizuirea drepturilor la pensie sau și cele privind alte prestații de asigurări sociale ale personalului plătit din fonduri publice, indiferent de natura și obiectul proceselor, de calitatea părților ori de instanța competentă să le soluționeze.

66. Referitor la condițiile de admisibilitate a sesizării, art. 2 alin. (1) din O.U.G. nr. 62/2024 prevede următoarele: „Dacă în cursul judecății proceselor prevăzute la art. 1, completul de judecată investit cu soluționarea cauzei în primă instanță sau în calea de atac, verificând și constatând că asupra unei chestiuni de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective, Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat și aceasta nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, va solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să se dea rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată”.

67. Se constată că O.U.G. nr. 62/2024 instituie o procedură specială privind sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea

unor chestiuni de drept, astfel că dispozițiile sale se aplică cu prioritate, potrivit principiului *specialia generalibus derogant*, urmând a se completa, în mod corespunzător, cu prevederile Codului de procedură civilă, astfel cum se arată la art. 4, potrivit căruia „Dispozițiile prezentei ordonanțe de urgență se completează cu cele ale Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu celelalte reglementări aplicabile în materie”.

68. În acest context normativ, se reține că sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, formulată în temeiul prevederilor O.U.G. nr. 62/2024, trebuie să îndeplinească, în mod cumulativ, următoarele condiții de admisibilitate:

- (i) existența unei cauze aflate în curs de judecată, care să privească fie stabilirea și/sau plata drepturilor salariale/de natură salarială ale personalului plătit din fonduri publice, inclusiv cele privind obligarea la emiterea actelor administrative sau privind anularea actelor administrative emise pentru acest personal sau/și cele privind raporturile de muncă și de serviciu ale acestui personal, fie stabilirea și/sau plata drepturilor la pensie, inclusiv cele rezultate din actualizarea/recalcularea/revizuirea drepturilor la pensie sau/și cele privind alte prestații de asigurări sociale ale personalului plătit din fonduri publice, indiferent de natura și obiectul proceselor, de calitatea părților ori de instanța competentă să le soluționeze;
- (ii) instanța care sesizează Înalta Curte de Casație și Justiție să judece cauza în primă instanță sau în calea de atac;
- (iii) existența unei chestiuni de drept, de a cărei lămurire să depindă soluționarea pe fond a cauzei;
- (iv) chestiunea de drept să nu fi făcut obiectul statuării Înaltei Curți de Casație și Justiție și nici obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

69. Evaluând elementele celor două sesizări conexe, în scopul de a stabili dacă sunt întrunite condițiile de admisibilitate anterior enunțate, se constată că nu este îndeplinită cerința ca problema supusă interpretării să se identifice într-o chestiune de drept.

70. Primele două condiții legale sunt îndeplinite în cazul ambelor sesizări conexe.

71. Pe de o parte, cauza ce face obiectul Dosarului nr. 1.311/87/2023, în care s-a formulat sesizarea înregistrată cu nr. 1.972/1/2024, se află în curs de soluționare pe rolul Curții de Apel București — Secția a VII-a pentru cauze privind conflictele de muncă și asigurări sociale, care judecă în calea de atac a apelului, iar litigiul se înscrie în domeniul specific de reglementare prevăzut la art. 1 din O.U.G. nr. 62/2024, fiind vorba despre un proces care privește actualizarea/recalcularea/revizuirea drepturilor la pensie ale personalului plătit din fonduri publice, din moment ce reclamantul a solicitat obligarea părții casa teritorială de pensii să emită o nouă decizie de pensie, care, ținând cont de Decizia Curții Constituționale nr. 145 din 16 martie 2022, să aibă ca bază de calcul al pensiei adeverința nr. xxx/11.02.2019, eliberată de către Tribunalul Teleorman.

72. Pe de altă parte, cauza ce face obiectul Dosarului nr. 10.006/3/2024, în care s-a formulat sesizarea înregistrată cu nr. 2.021/1/2024, se află în curs de soluționare pe rolul Tribunalului București — Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale, care judecă în primă instanță, iar litigiul se înscrie în domeniul specific de reglementare prevăzut la art. 1 din O.U.G. nr. 62/2024, fiind vorba despre un proces care privește actualizarea/recalcularea/revizuirea drepturilor la pensie ale personalului plătit din fonduri publice, din moment ce reclamanta a solicitat să se constate că, prin aplicarea

dispozițiilor art. VIII alin. (2) din O.U.G. nr. 226/2020, art. XLIII alin. (2) din O.U.G. nr. 130/2021, art. XVIII alin. (3) din O.U.G. nr. 168/2022 și ale art. XLI alin. (2) din O.U.G. nr. 115/2023, este discriminată față de alți pensionari atât din sistemul public, cât și beneficiari ai pensiilor de serviciu și, în consecință, să fie obligată pârâta casa teritorială de pensii la plata unei despăgubiri egale cu diferența dintre suma achitată cu titlu de pensie lunară și cea cuvenită prin majorarea cu indicele de inflație, începând cu luna martie 2021 și în continuare, cu dobânda legală penalizatoare, precum și să fie obligat pârâțul statul român, prin Ministerul Finanțelor, să aloce fondurile necesare achitării despăgubirilor cuvenite.

73. Este îndeplinită și ultima condiție legală, în urma consultării evidențelor întocmite la nivelul instanței supreme rezultând că aspectele supuse dezlegării prin cele două sesizări conexe nu au făcut obiectul statuării Înaltei Curți de Casație și Justiție și nici obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

74. În ceea ce privește cea de-a treia condiție, se observă că aceasta instituie o dublă condiționare: pe de o parte, existența unei chestiuni de drept, iar, pe de altă parte, evidențierea unei legături strânse între maniera de dezlegare a chestiunii de drept, în raport cu interpretările posibile prefigurate, și soluționarea fondului cauzei.

75. Referitor la primul aspect, și anume existența unei chestiuni de drept, în lipsa unei definiții legale a acestei noțiuni, în jurisprudența Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept (a se vedea Decizia nr. 11 din 20 februarie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 204 din 24 martie 2017; Decizia nr. 70 din 31 octombrie 2022, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 7 din 4 ianuarie 2023; Decizia nr. 32 din 24 aprilie 2023, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 455 din 25 mai 2023) s-a stabilit că obiectul procedurii este reprezentat de o normă de drept incompletă sau neclară, care, pe baza unei interpretări juridice adecvate, consistente, poate primi înțelesuri și aplicări divergente în situații cvasiidentice și poate determina, în final, o jurisprudență neunitară. Prin urmare, sintagma „chestiune de drept”, prevăzută la art. 519 din Codul de procedură civilă și la art. 2 alin. (1) din O.U.G. nr. 62/2024, trebuie raportată la prevederile art. 5 alin. (2) din Codul de procedură civilă, potrivit cărora „niciun judecător nu poate refuza să judece pe motiv că legea nu prevede, este neclară sau incompletă”.

76. În urma evaluării elementelor sesizării formulate de către Curtea de Apel București — Secția a VII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale în Dosarul nr. 1.311/87/2023, înregistrate cu nr. 1.972/1/2024, se constată că nu este îndeplinită condiția privind existența unei chestiuni de drept.

77. Prin intermediul sesizării, instanța de trimitere solicită a se stabili dacă, în urma declarării neconstituționalității dispozițiilor art. II alin. (6) din Legea nr. 130/2015, prin Decizia Curții Constituționale nr. 145 din 16 martie 2022, persoanele care beneficiază de pensie de serviciu în temeiul hotărârilor judecătorești pot solicita recalcularea pensiei, conform art. II alin. (1), (2) și (5) din Legea nr. 130/2015, sau pot solicita doar recalcularea ori actualizarea drepturilor de pensie, potrivit art. 68⁵ alin. (15) din Legea nr. 567/2004, raportat la art. 107 din Legea nr. 263/2010, respectiv art. 68⁵ alin. (10) din Legea nr. 567/2004.

78. Cu alte cuvinte, instanța de trimitere solicită ca, pe calea procedurii hotărârii prealabile, instanța supremă să stabilească dacă efectul Deciziei Curții Constituționale nr. 145 din 16 martie 2022 constă în aceea că persoanelor care beneficiază de pensie de serviciu în temeiul hotărârilor judecătorești le sunt aplicabile prevederile art. II din Legea nr. 130/2015 sau, dimpotrivă, cele ale art. 68⁵ din Legea nr. 567/2004.

79. Sub un prim aspect, se constată că instanța de trimitere nu evidențiază o problemă de interpretare a unei norme legale, ci una care privește efectele Deciziei Curții Constituționale nr. 145 din 16 martie 2022, prin care s-a constatat că dispozițiile art. II alin. (6) din Legea nr. 130/2015 sunt neconstituționale, sens în care, prin încheierea de sesizare, se arată că „Decizia nr. 145 din 16 martie 2022 ar putea produce efecte exclusiv în cazul în care s-ar solicita recalcularea sau actualizarea drepturilor de pensie în temeiul art. 68⁵ alin. (15) din Legea nr. 567/2004, raportat la art. 107 din Legea nr. 263/2010, respectiv art. 68⁵ alin. (10) din Legea nr. 567/2004, la care se referă în mod expres Curtea Constituțională în considerentele deciziei”.

80. Privite lucrurile din această perspectivă, demersul instanței de trimitere este inadmisibil, din moment ce se solicită instanței supreme să se pronunțe nu asupra interpretării legii, ci asupra efectelor Deciziei Curții Constituționale nr. 145 din 16 martie 2022. Or, interpretarea unitară a legii, dată în competența Înaltei Curți de Casație și Justiție, se referă la conținutul actelor normative, nu la cel al deciziilor Curții Constituționale sau la efectele pe care acestea le produc, astfel cum s-a stabilit deja în jurisprudența Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept (a se vedea Decizia nr. 63 din 27 septembrie 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1115 din 23 noiembrie 2021). Mai mult, Curtea Constituțională a statuat că pronunțarea asupra efectelor deciziilor sale de către Înalta Curte de Casație și Justiție, în demersul de interpretare unitară a legii, constituie o încălcare a competenței exclusive a forului constituțional (Decizia nr. 454 din 4 iulie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 836 din 1 octombrie, paragraful 62).

81. Dincolo de aceste aspecte, este de observat că, la paragraful 35 din Decizia nr. 145 din 16 martie 2022, Curtea Constituțională a menționat *expressis verbis* efectul particular al declarării neconstituționalității dispozițiilor art. II alin. (6) din Legea nr. 130/2015: „Curtea constată că remediul constituțional specific, în ipoteza constatării neconstituționalității discriminării, în prezenta cauză, îl reprezintă acordarea beneficiului recalculării sau actualizării drepturilor de pensie și persoanelor care beneficiază de pensie de serviciu în temeiul hotărârilor judecătorești”.

82. În acest context, revine instanței de trimitere misiunea de a aplica în cauză Decizia Curții Constituționale nr. 145 din 16 martie 2022, inclusiv sub aspectul efectelor sale, plecând de la prevederile art. 147 alin. (1) din Constituția României și ale art. 31 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, conform cărora „Dispozițiile din legile și ordonanțele în vigoare, precum și cele din regulamente, constatate ca fiind neconstituționale, își încetează efectele juridice la 45 de zile de la publicarea deciziei Curții Constituționale dacă, în acest interval, Parlamentul sau Guvernul, după caz, nu pun de acord prevederile neconstituționale cu dispozițiile Constituției. Pe durata acestui termen, dispozițiile constatate ca fiind neconstituționale sunt suspendate de drept”.

83. Se observă că, prin încheierea de sesizare, instanța de trimitere a reținut că Decizia Curții Constituționale nr. 145 din 16 martie 2022 nu este interpretativă, astfel că efectul declarării neconstituționalității dispozițiilor art. II alin. (6) din Legea nr. 130/2015 nu poate fi altul decât cel reglementat la art. 31 alin. (3) din Legea nr. 47/1992. Însă, constatând că legiuitorul nu a pus de acord dispozițiile declarate neconstituționale cu prevederile Constituției, instanța de trimitere a arătat în continuare că, pentru soluționarea apelului, se impune a se

stabili dacă, în urma abrogării dispozițiilor art. II alin. (6) din Legea nr. 130/2015 la 1 iulie 2022 (ca efect al declarării neconstituționalității sale), devin aplicabile, în situația persoanelor care beneficiază de pensie de serviciu în temeiul hotărârilor judecătorești, dispozițiile art. II alin. (1), (2) și (5) din Legea nr. 130/2015 sau, dimpotrivă, cele ale art. 68⁵ alin. (15) din Legea nr. 567/2004, raportat la art. 107 din Legea nr. 263/2010, respectiv art. 68⁵ alin. (10) din Legea nr. 567/2004.

84. În acest punct al analizei, se reține, sub un al doilea aspect, că sesizarea este inadmisibilă și din perspectiva faptului că doar instanța de trimitere are competența de a identifica norma de drept aplicabilă raportului juridic dedus judecării, operațiune pe care nu o poate delega instanței supreme, pe calea mecanismului întrebării preliminare.

85. Astfel cum s-a statuat, în mod constant, în jurisprudența Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept (a se vedea Decizia nr. 64 din 27 septembrie 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1099 din 18 noiembrie 2021; Decizia nr. 8 din 21 februarie 2022, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 331 din 5 aprilie 2022; Decizia nr. 25 din 9 mai 2022, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 554 din 7 iunie 2022; Decizia nr. 43 din 27 iunie 2022, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 911 din 15 septembrie 2022; Decizia nr. 70 din 31 octombrie 2022, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 7 din 4 ianuarie 2023; Decizia nr. 21 din 27 martie 2023, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 379 din 3 mai 2023; Decizia nr. 28 din 3 aprilie 2023, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 506 din 9 iunie 2023; Decizia nr. 44 din 12 iunie 2023, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 689 din 27 iulie 2023), obligația de a stabili norma de drept aplicabilă litigiului îi incumbă exclusiv instanței de trimitere, care nu se poate deroba apelând la procedura hotărârii prealabile, întrucât rațiunea reglementării acesteia este asigurarea unor dezlegări în drept de principiu, iar nu subrogarea în atribuțiile jurisdicționale ale instanței de judecată. Ca atare, instanța supremă nu poate fi investită, în cadrul acestei proceduri de preîntâmpinare a apariției practicii neunitare, cu însăși determinarea normei juridice aplicabile unui raport juridic, atribut ce intră și trebuie să rămână în sfera de competență a instanței de judecată.

86. Pentru a se putea reține existența unei chestiuni de drept, aceasta trebuie să fie specifică și să pună în dezbatere o normă de drept punctuală. După cum s-a reținut în jurisprudența Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept (a se vedea Decizia nr. 78 din 6 noiembrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 197 din 5 martie 2018), nu reprezintă chestiune de drept, de natură să facă obiectul procedurii hotărârii prealabile, identificarea normei de drept care se aplică într-o anumită cauză, prin stabilirea limitelor în timp a efectelor actelor normative succesiv adoptate în procesul legislativ. Identificarea actului normativ incident în litigiu este necesar legată de limitele investiției și este rolul exclusiv al instanței care soluționează litigiul, potrivit dispozițiilor art. 22 alin. (1) din Codul de procedură civilă, aceasta fiind obligată să stabilească legea aplicabilă raportului juridic litigios.

87. Verificând premisele sesizării, determinate de circumstanțele litigiului, se constată că, prin modalitatea de formulare a întrebării, instanța de trimitere nu pune în discuție interpretarea unei anume norme de drept, ci tocmai identificarea dispozițiilor legale aplicabile, respectiv art. II alin. (1), (2) și (5) din Legea nr. 130/2015 sau, dimpotrivă, art. 68⁵ alin. (15) din Legea nr. 567/2004, raportat la art. 107 din Legea nr. 263/2010,

respectiv art. 68⁵ alin. (10) din Legea nr. 567/2004. Din moment ce identificarea actului normativ incident în cauză este atributul exclusiv al instanței de trimitere, o atare operațiune reclamă din partea acesteia realizarea unui raționament logico-juridic, prin aplicarea mecanismelor de interpretare a actelor normative.

88. În această ordine de idei, se constată că, prin încheierea de sesizare, instanța de trimitere a prezentat, în mod corect și complet, evoluția legislației în materie, astfel că, pentru dezlegarea cauzei, are obligația de a identifica norma de drept aplicabilă litigiului, ca efect al Deciziei Curții Constituționale nr. 145 din 16 martie 2022. În cadrul acestui raționament, instanța de trimitere va trebui să aibă în vedere considerentele pentru care instanța de contencios constituțional a constatat că dispozițiile art. II alin. (6) din Legea nr. 130/2015 contravin prevederilor art. 16 alin. (1), art. 124 și ale art. 126 din Constituția României, precum și împrejurarea că remediul constituțional specific a fost menționat, în mod expres, în cadrul paragrafului 35 al Deciziei Curții Constituționale nr. 145 din 16 martie 2022.

89. În contextul celor prezentate, se reține că instanța de trimitere este singura competentă să stabilească, ca efect al declarării neconstituționalității dispozițiilor art. II alin. (6) din Legea nr. 130/2015, dacă persoanele care beneficiază de pensie de serviciu în temeiul hotărârilor judecătorești pot solicita recalcularea pensiei, conform art. II alin. (1), (2) și (5) din Legea nr. 130/2015, sau recalcularea ori actualizarea drepturilor de pensie, potrivit art. 68⁵ alin. (15) din Legea nr. 567/2004, raportat la art. 107 din Legea nr. 263/2010, respectiv art. 68⁵ alin. (10) din Legea nr. 567/2004, neputând solicita instanței supreme să identifice norma de drept care se aplică în cauza dedusă judecătii.

90. Pentru argumentele expuse anterior, se constată că nu este îndeplinită cerința existenței unei chestiuni de drept, astfel că, nefiind întrunite toate condițiile prevăzute de art. 2 alin. (1) din O.U.G. nr. 62/2024, sesizarea formulată de Curtea de Apel București — Secția a VII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale în Dosarul nr. 1.311/87/2023, înregistrată cu nr. 1.972/1/2024, este inadmisibilă.

91. La aceeași concluzie se ajunge și în urma evaluării elementelor sesizării formulate de către Tribunalul București — Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale în Dosarul nr. 10.006/3/2024, înregistrate cu nr. 2.021/1/2024.

92. Astfel cum s-a reținut în jurisprudența Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept (Decizia nr. 9 din 20 februarie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 246 din 10 aprilie 2017; Decizia nr. 11 din 20 februarie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 204 din 24 martie 2017; Decizia nr. 46 din 19 iunie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 749 din 19 septembrie 2017), pentru ca mecanismul hotărârii prealabile să nu fie denaturat de la scopul său firesc și să nu fie utilizat pentru tranșarea în concret a aspectelor litigioase aflate pe rolul instanței de trimitere, este necesar ca sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție să aibă ca obiect o problemă de drept, adică să privească o normă juridică susceptibilă de interpretări diferite, care, odată aplicată în cauze aflate pe rolul instanțelor de judecată, ar genera o practică neunitară.

93. Procedura hotărârii prealabile nu poate fi declanșată de titularul sesizării cu scopul de a obține dezlegarea chiar a problemei de fond asupra căreia reclamanta a solicitat instanței de judecată să se pronunțe, aplicarea dispozițiilor legale la circumstanțele particulare ce caracterizează un anumit litigiu intrând în competența exclusivă a instanței de judecată investite

cu soluționarea cauzei respective. Dacă, prin sesizarea formulată, nu se urmărește stabilirea înțelesului sau conținutului unei norme de drept, ci se are în vedere doar identificarea soluției ce trebuie pronunțată în cauză, nu se poate vorbi despre o chestiune de drept, în înțelesul prevederilor art. 519 din Codul de procedură civilă și ale art. 2 alin. (1) din O.U.G. nr. 62/2024.

94. Având în vedere modalitatea de formulare a întrebării ce constituie obiectul sesizării, se constată că nu este îndeplinită condiția privind existența unei chestiuni de drept, întrucât instanța de trimitere nu solicită interpretarea unei norme de drept, ci chiar stabilirea elementelor faptice specifice care conduc la soluționarea cauzei cu care a fost investită, respectiv dacă neactualizarea pensiei de serviciu a reclamantei cu indicii de inflație, în perioada 2021—2024, în urma aplicării unor acte normative succesive, ce nu au fost declarate neconstituționale, constituie o faptă discriminatorie și dă naștere la despăgubiri egale cu diferențele rezultate dintr-o astfel de actualizare.

95. Cu alte cuvinte, instanța de trimitere urmărește obținerea unei dezlegări asupra însuși obiectului dedus judecătii, în condițiile în care reclamanta a solicitat să se constate că, prin aplicarea dispozițiilor art. VIII alin. (2) din O.U.G. nr. 226/2020, art. XLIII alin. (2) din O.U.G. nr. 130/2021, art. XVIII alin. (3) din O.U.G. nr. 168/2022 și ale art. XLI alin. (2) din O.U.G. nr. 115/2023, este discriminată față de alți pensionari atât din sistemul public, cât și beneficiari ai pensiilor de serviciu, precum și obligarea pârâtei casa teritorială de pensii la plata unei despăgubiri egale cu diferența dintre suma achitată cu titlu de pensie lunară și cea cuvenită prin actualizarea cu indicii de inflație, începând cu luna martie 2021 și în continuare.

96. Cu toate că instanța de trimitere trebuia să indice, în baza legii aplicabile în cauză, care ar fi, în accepțiunea sa, dispoziția legală neclară sau primitoare de mai multe înțelesuri, totuși în sesizare nu este indicată norma de drept care ar necesita, în mod preventiv, o rezolvare de principiu în cadrul mecanismului hotărârii prealabile. În acest sens, se observă că instanța de trimitere nu solicită interpretarea dispozițiilor art. 2 din Ordonanța Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu modificările și completările ulterioare, care reglementează noțiunea de discriminare, sau a altei norme de drept, de lămurirea căreia să depindă soluționarea pe fond a cauzei.

97. În realitate, prin sesizarea formulată, instanța de trimitere pretinde ca, pe calea procedurii hotărârii prealabile, Înalta Curte de Casație și Justiție să stabilească, în mod direct, dacă fapta aleagată de reclamantă are caracter discriminatoriu și dacă este de natură a cauza un prejudiciu injust, ce se impune a fi reparat prin acordarea unor despăgubiri egale cu diferențele rezultate dintr-o astfel de actualizare. Or, aceste coordonate ale sesizării determină, în mod evident, o judecată efectivă a cauzei, iar nu un proces de interpretare a unei norme de drept. Nefiind în prezența unei chestiuni de drept, care să necesite o dezlegare de principiu (*in abstracto*) din partea instanței supreme, rămâne în competența exclusivă a instanței de trimitere să soluționeze cauza cu care a fost investită, prin stabilirea faptelor și aplicarea normelor de drept.

98. Pentru argumentele expuse anterior, se constată că nu este îndeplinită cerința existenței unei chestiuni de drept, astfel că, nefiind întrunite toate condițiile prevăzute de art. 2 alin. (1) din O.U.G. nr. 62/2024, sesizarea formulată de către Tribunalul București — Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale în Dosarul nr. 10.006/3/2024, înregistrată cu nr. 2.021/1/2024, este inadmisibilă.

99. Pentru toate aceste considerente, cele două sesizări conexe formulate în baza art. 2 alin. (1) din O.U.G. nr. 62/2024 vor fi respinse, ca inadmisibile.

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibile, sesizările conexe formulate de Curtea de Apel București — Secția a VII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale în Dosarul nr. 1.311/87/2023 și de Tribunalul București — Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale în Dosarul nr. 10.006/3/2024, privind dezlegarea următoarelor chestiuni de drept:

Dacă, în urma declarării neconstituționalității dispozițiilor art. II alin. (6) din Legea nr. 130/2015 pentru completarea Legii nr. 567/2004 privind statutul personalului auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea și al personalului care funcționează în cadrul Institutului Național de Expertize Criminalistice, prin Decizia Curții Constituționale nr. 145 din 16 martie 2022, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 487 din 17 mai 2022, persoanele care beneficiază de pensie de serviciu, în temeiul hotărârilor judecătorești definitive și irevocabile sau, după caz, al hotărârilor judecătorești definitive, pot solicita recalcularea pensiei, conform dispozițiilor art. II alin. (1), (2) și (5) din Legea nr. 130/2015 sau doar recalcularea ori actualizarea drepturilor de pensie, potrivit dispozițiilor art. 68⁵ alin. (15) din Legea nr. 567/2004 privind statutul personalului auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea și al personalului care funcționează în cadrul Institutului Național de Expertize Criminalistice, cu modificările și completările ulterioare, raportat la art. 107 din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare, respectiv art. 68⁵ alin. (10) din Legea nr. 567/2004, cu modificările și completările ulterioare;

Dacă neactualizarea pensiei de serviciu de care beneficiază reclamanta în temeiul Legii nr. 567/2004, cu modificările și completările ulterioare, cu indicele de inflație, în temeiul art. VIII alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 226/2020 privind unele măsuri fiscal-bugetare și pentru modificarea și completarea unor acte normative și prorogarea unor termene, cu modificările ulterioare, al art. XLIII alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 130/2021 privind unele măsuri fiscal-bugetare, prorogarea unor termene, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, cu modificările și completările ulterioare, al art. XVIII alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 168/2022 privind unele măsuri fiscal-bugetare, prorogarea unor termene, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, cu modificările și completările ulterioare, și al art. XLI alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 115/2023 privind unele măsuri fiscal-bugetare în domeniul cheltuielilor publice, pentru consolidare fiscală, combaterea evaziunii fiscale, pentru modificarea și completarea unor acte normative, precum și pentru prorogarea unor termene, cu modificările și completările ulterioare, acte normative ce nu au fost declarate neconstituționale, prin comparație cu alți pensionari care nu beneficiază de pensii de serviciu dintre cele vizate de respectivele prevederi sau care beneficiază de alt tip de pensie de serviciu și ale căror pensii au fost actualizate astfel, poate să constituie o faptă discriminatorie și să dea naștere la despăgubiri egale cu diferențele rezultate dintr-o astfel de actualizare?

Obligatorie, potrivit dispozițiilor art. 521 alin. (3) din Codul de procedură civilă.

Pronunțată în ședință publică astăzi, 18 noiembrie 2024.

VICEPREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

MARIANA CONSTANTINESCU

Magistrat-asistent,

Mihaela Lorena Repana

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329

C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR

și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro

Relații cu publicul: șos. Panduri nr. 1, bloc P33, sectorul 5, București; 050651.

Tel. 021.401.00.73, 021.401.00.78/79/83.

Pentru publicări, încărcăți actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro>, secțiunea Publicări.

